

అంతరంగ యాత్ర

ANTHARANGA YATRA

KRISHNAMURTI FOUNDATION INDIA

APRIL - JULY 2020

Rs. 2/-

VOL. XIV

ISSUE 3

డా. కృష్ణమూర్తి బోధనలతో కూర్చిన ప్రచురణ

భయం అనే చీకటిలోనే మనం ఎల్లకాలం బ్రతకాలా?

తెలుగు సమావేశాలు 2020

కృష్ణమూర్తి ఫౌండేషన్ ఇండియా

జిడ్డు కృష్ణమూర్తి బోధనలను మీరు లోతుగా పరిశోధించేందుకు వీలుగా కృష్ణమూర్తి ఫౌండేషన్ వసంత విహార్ వారు మూడవ సారి తెలుగు సమావేశాలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సమావేశాలలో కృష్ణమూర్తి వీడియో ప్రసంగాలను తెలుగు సబ్‌టైటిల్స్‌తో ప్రదర్శిస్తారు. కె. రచనలలో కొన్నింటిని అందరూ కలిసి పఠించడం, అతిథి వక్తల ప్రసంగాలు, సమావేశాలకు వచ్చిన వారు పాల్గొనే సంవాద కార్యక్రమాలు ఉంటాయి. ఈ సమావేశాలు జూలై 11 (శనివారం), 12 (ఆదివారం) తేదీలలో జరుగుతాయి. కృష్ణమూర్తి ఫౌండేషన్ వారి ప్రధాన కేంద్రమైన వసంత విహార్‌లో వీటిని ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు. పాల్గొనే వారి సంఖ్యను 40కి కుదించడం జరిగింది. బయట ప్రాంతాల నుండి వచ్చే వారికి వసంత విహార్‌లో బసకు ఏర్పాట్లు ఉంటాయి. చెన్నయి నుండి పాల్గొనేవారు వారి నివాసాల నుండి రావచ్చును. లేదా ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేసుకోవచ్చును.

రెండు రోజుల కార్యక్రమానికి విరాళాల వివరాలు వసంత విహార్‌లో బస చేసే వారికి : రూ.1500/- పగటి వేళ మాత్రమే హాజరయ్యే వారికి : రూ. 1000/- పేర్లు నమోదు చేసుకునేందుకు, మరిన్ని వివరాలకు ఇమెయిల్ చేయండి : kfitelugugathering@gmail.com నమోదు చేసుకుంటున్నప్పుడు పాల్గొనే వారి పేరు, స్త్రీ పురుషుడు అనే వివరం, వయసు, చిరునామా, చరవాణి (మొబైల్) నంబరు, ఇమెయిల్ ఐడి, రుసుము చెల్లించిన వివరాలు విధిగా ఈ ఇ-మెయిల్ ఐడికి పంపాలి. kfitelugugathering@gmail.com

నమోదు చేసుకోవడానికి ఆఖరు తేదీ 30 జూన్ 2020. వసంత విహార్‌లో బస చేసిన వారికి విరాళంలో భాగంగా బస, భోజనం, టీ, అల్పాహారం, రాత్రి భోజనం, అధ్యయన సాహిత్యం లభిస్తాయి. పగటి వేళ మాత్రమే పాల్గొనే వారికి విరాళంలో భాగంగా మధ్యాహ్న భోజనం, అధ్యయన సాహిత్యం లభిస్తాయి. గదులు పరిమితంగా ఉన్నాయి కాబట్టి ముందుగా నమోదు చేసుకున్న వారికే బస కేటాయించడం జరుగుతుంది. కొన్ని గదులను ఇతరులతో పంచుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ సమావేశాలలో పాల్గొనదలచుకున్నవారు పైన పేర్కొన్న వివరాలు ఇచ్చి విరాళాన్ని ఫౌండేషన్ అకౌంట్‌కు జమ చేయాలి. దయచేసి గమనించండి : నేరుగా బేంకు అకౌంట్‌కు మీరు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయవచ్చును.

Account Name : KRISHNAMURTI FOUNDATION INDIA
State Bank of India
SME Adyar Branch,
First Cross Street, Kasturba Nagar,
Adyar; Chennai - 600 020
Saving Account No. 10792463508
MICR Code : 600002185
IFSC Code : SBIN0013361

లేదా అంటే మీ విరాళాన్ని డిమాండు డ్రాఫ్ట్ ద్వారా కాని, మల్టీసిటీ చెక్కు లేదా మనిఆర్డరు ద్వారా కాని కెఎఫ్ఐకి చెన్నయిలో జమ అయేటట్లుగా పంపాలి.

దయచేసి ఇది గమనించండి : మీ పేరు నమోదు చేసుకోవడానికి కట్టిన విరాళం తిరిగి ఇవ్వడం జరగదు. ఒకవేళ మీరు పాల్గొనడం రద్దు చేసుకున్నా తిరిగి ఇవ్వబడదు. సందేహాలు వచ్చినా, మరిన్ని వివరాలు తెలుసుకోవాలనుకున్నా ఈ ఇ-మెయిల్‌లో సంప్రదించండి : kfitelugugathering@gmail.com లేదే కృష్ణమూర్తి ఫౌండేషన్ ఇండియా, వసంత విహార్, 124, గ్రీన్ వేసే రోడ్, ఆర్.ఎ.పురం, చెన్నయి - 600028. ఫోన్ నంబర్లు : 044-24937596, 24937803 కో ఆర్డినేటర్, తెలుగు గేదరింగ్, కెఎఫ్ఐ, చెన్నయితో సంప్రదించవచ్చును.

ఆలోచనలో క్రమశీలత

జీవితంలో అనేక అంశాలు ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి - మనలో ఉన్న అశ్రద్ధ, అవకతవకతనం. ఎందుకని మనలో చాలా మందిమి దుస్తులు వేసుకోవడంలో, ప్రవర్తన తీరులో, మన ఆలోచనల్లో, పని చేసే తీరులో అశ్రద్ధతో అవకతవకతగా ఉంటాం? సమయపాలన ఎందుకని చేయం? అలా చేయనప్పుడు ఇతరులు ఎంత ఇబ్బంది పడతారో పట్టించుకోము ఎందుకని? అన్ని విషయాల్లోనూ ఒక క్రమతను తీసుకొని వచ్చేది ఏమిటి? మన దుస్తుల ధారణలో, మన ఆలోచనలో, మన మాటల్లో, మనం నడిచే తీరులో, మనకంటే తక్కువ స్థితిలో ఉన్న వారిని మనం చూసే తీరులో క్రమతను తీసుకొచ్చేది ఏమిటి? ఏ నిర్బంధమూ లేకుండానే, ముందుగా ప్రణాళిక వేసుకోకుండా, పని గట్టుకొని మనసును ఆ రకంగా మలచకుండా ఆ చిత్రవైన క్రమశీలతను తీసుకొని వచ్చేది ఏది? ఈ అంశం గురించి ఎప్పుడైనా యోచించి చూశారా? క్రమశీలత అని నేను అంటున్న దాని అర్థం ఏమిటో మీకు తెలుసా? అంటే ఏ ఒత్తిడి చేయకుండానే ప్రశాంతంగా కూర్చోవడం. తొందర పడకుండా చక్కగా తినడం. చాలా తీరిగ్గా ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నా నిక్కచ్చిగా ఉండటం. ఆలోచించడంలో స్పష్టత ఉంటూనే విశాలంగా విస్తరించుకొని కూడా ఆలోచించడం. జీవితంలో ఇటువంటి క్రమశీలత ఎలా వస్తుంది? ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ఈ క్రమతను తీసుకొని వచ్చే అంశాన్ని కనిపెట్టగలిగే విద్యను కనుక నేర్పించగలిగితే అప్పుడు అది, ఆ విద్య ఎంతో విశిష్టతను పొందుతుంది.

సుగుణశీలత ఉంటేనే క్రమత వస్తుంది. చిన్న చిన్న విషయాల్లోనే కాదు, అన్ని విషయాల్లోనూ గుణశీలత కనుక లేకపోతే మీ జీవితం అస్తవ్యస్తమై పోతుంది. అవునా కాదా? వట్టి సుగుణశీలత వలన లాభం లేదు. సుగుణశీలత ఉన్నది కాబట్టి మీ ఆలోచనలో సునిశితత్వం ఉంటుంది.

మీ మొత్తం అస్తిత్వంలో క్రమత ఉంటుంది. అది సుగుణశీలత నిర్వహించే పని.

అయితే ఒక మనిషి తన గుణవంతుడిని అవాలి అని ప్రయత్నిస్తే ఏం జరుగుతుంది? దయగా ఉండాలని, సామర్థ్యంతో, ఆలోచనాత్మకంగా, ఇతరులను గాయపరచకుండా ఉంటూ, వారిని గురించి వట్టింతుకోవాలి అనీ, క్రమతను స్థాపించడానికి, మంచిగా ఉండటానికి తన శక్తియుక్తులన్నీ వినియోగించి ప్రయత్నిస్తూ ఉంటే ఏమవుతుంది? అతడి ప్రయత్న ప్రయాసలు గౌరవ మర్యాదలు సంపాదించి పెడతాయేమో. దాని వల్ల అతడు సగటు మనిషి అవుతాడు తప్ప సుగుణశీలుడు అవుడు.

ఒక పువ్వును ఎప్పుడైనా బాగా దగ్గర్నుంచి పరికించి చూశారా? ఆ పూవు తన రేకులను ఎంత నక్రమంగా తీర్చిదిద్దుకున్నదో చూస్తే విభ్రమం కలుగుతుంది. అయితే అలా ఉన్నా కూడా అందులోనే అత్యద్భుతమైన కోమలత్వం, పరిమళం, ఆహ్లాదపరిచే చక్కదనం ఉంటాయి. అయితే, ఒక మనిషి క్రమశీలతతో ఉండాలని ప్రయత్నిస్తే, అతడి జీవితం బహుశ నక్రమతతో ఉంటుందేమో కాని మృదులత్వం అనే ఆ గుణాన్ని కోల్పోతుంది. ఆ గుణం ఎప్పుడు ఉంటుందంటే ఏ ప్రయత్న ప్రయాసలూ చేయకుండా, అంటే పూవులాగా ఉండి పోయినప్పుడు మాత్రమే ఉంటుంది. అందుచేత మన ఇబ్బంది ఏమిటి అంటే

ప్రయత్న ప్రయాసలేవీ లేకుండానే కచ్చితంగా ఉండి నక్రమతతో సుస్పష్టంగా, అన్నింటినీ ఆకళించుకుంటూ ఉండటం.

చూడండి, క్రమత ఉండాలి, నక్రమంగా ఉండాలి అనే ప్రయత్న ప్రయాసల వల్ల సంకుచితం అయిపోతాం. నా గదిలో అన్నీ క్రమపద్ధతిలో ఉండాలి అని నేను పని గట్టుకొని ప్రయాసం పడతాననుకోండి, ప్రతి వస్తువునీ ఏది ఎక్కడ ఉండాలి అక్కడ పెడతాననుకోండి, నా కాలు ఎక్కడ పెడతానో, ఏం చేస్తానో అని ఎప్పుడూ నన్ను నేను కాపలా కాసుకుంటూ ఉంటాననుకోండి - అప్పుడు ఏమవుతుంది? నా మీద నాకే కాకుండా ఇతరులకు కూడా నేనంటే విసుగొచ్చేస్తుంది. మరేదోగా అవాలని ఎప్పుడూ ప్రయత్నిస్తున్న వారు, తమ ఆలోచనలను కూడా చాలా జాగ్రత్తగా అమర్చుకునేవారు, ఈ ఆలోచన కాదు - ఆ ఆలోచన కావాలి అని ఎన్నుకునే వారు మహా మొండి మనుషులు. అటువంటి వారిలో శుభ్రత ఉండచ్చు, స్పష్టత ఉండచ్చు, చాలా నిక్కచ్చిగా ఉండచ్చు, చాలా శ్రద్ధ చూపే సావధానత, సానుభూతి వారిలో ఉండచ్చు. కాని జీవితంలో ఉండే ఉల్లాసాన్ని వారి పోగొట్టుకుంటారు.

సరే, ఇప్పుడు సమస్య ఏమిటి? సృజనశీలకమైన ఉల్లాసం మన జీవితంలో ఎలా లభిస్తుంది? మనలో తలుపులు తెరచుకొని నిరాఘాటంగా విశాలంగా ఉండే భావం ఎలా కలుగుతుంది? నిరాటంకంగా ఆలోచించడం ఎలా కలుగుతుంది? అలా ఉండి కూడా కచ్చితంగా, నిశితంగా, సుస్పష్టంగా, క్రమశీలతతో ఉండే జీవితం ఎలా గడపగలం? మనలో చాలా మంది ఇలా ఉండలేరు. ఎందుకంటే వారు ఏదీ తీవ్రంగా తీసుకోరు. తమ హృదయాలను, మనసులను పూర్తిగా దేనిపైనా పెట్టరు. ఒక రోజు రెండు ఎర్రని ఉడతలను నేను గమనించడం నాకు గుర్తుకొస్తున్నది. వాటి తోకలు పొడుగ్గా లావుపాటి కుచ్చుల్లా ఉన్నాయి. వాటి చర్మం మెత్తని వత్తయిన

‘సంతోషం
బలే విచిత్రమైనది.
అది కావాలి అని
మనం కోరుకోకుండా
ఉన్నప్పుడు
సంతోషం లభిస్తుంది’

జుట్టుతో కప్పబడి ఉన్నది. ఈ ఉదతలు ఒక పొడవాటి చెట్టును ఎక్కుతూ, దిగుతూ, ఒకదాని నొకటి వెంటాడుతూ ఆపకుండా పది నిమిషాల సేపు ఆడటం చూశాను. అవి అలా చేయడం కేవలం బ్రతకడంలోని ఉల్లాస మాధుర్యం కోసం. అయితే మీకు నాకూ అటువంటి ఉల్లాసం తెలియదు. ఏ విషయాన్నయినా గాఢంగా తీసుకోకపోతే, మన జీవితాల్లో గాఢావేశం లేకపోతే - ఏవో మంచి పనులు చేయాలనో, సంస్కరణలు ఏవో చేయాలనో ఉండే గాఢావేశం కాదు - ఒక్కొక్క విషయం గురించి చాలా గట్టిగా భావించేతత్వం అనే అర్థంలో గాఢావేశం - అది ఉండాలి. మన ఆలోచనలో, మన సమస్త అస్తిత్వంలో ఒక సంపూర్ణ విప్లవం జరిగినప్పుడు మాత్రమే అటువంటి శక్తివంతమైన గాఢావేశం మనలో కలగడం సాధ్యమవుతుంది.

ఏ విషయం గురించి అయినా సరే చాలా గాఢంగా భావించే గుణం చాలా తక్కువ మందిలో ఉండటం మీరు గమనించారా? ఎప్పుడైనా మీ ఉపాధ్యాయులను గాని, మీ తల్లిదండ్రులను గాని ఎదిరించి తిరుగుబాటు చేస్తారా? ఏదో ఒక విషయం మీకు ఇష్టం లేకపోవడం వల్ల కాదు. కొన్ని కొన్ని చేయడం పట్ల మీలో ఒక ప్రగాఢమైన, బలమైన విముఖత ఉండటం కారణంగా తిరగబడటం. దేనిని గురించయినా సరే, మీరు చాలా గాఢంగా భావిస్తూ, అత్యుత్సాహంతో ఉంటే అప్పుడు ఆ భావోద్వేగమే ఎంతో విచిత్రంగా మీ జీవితంలో ఒక కొత్త క్రమతను తీసుకొని వస్తుంది.

క్రమశీలత, పొందికైన అమర్పు, ఆలోచనలో స్పష్టత - వీటిని వాటికి అవిగా తీసుకుంటే అంత ముఖ్యమైన అంశాలు కావు. అయితే సున్నితశీలమైన మనిషికి, గాఢతతో స్పందించే మనిషికి, నిరంతరమూ అంతర్గతమైన విప్లవంలో ఉన్న మనిషికి మాత్రం ఇవి చాలా ముఖ్యమైనవవుతాయి. ఒక పేదవాని గతి గురించి, ధనవంతుల కార్లు దూసుకుపోయినప్పుడల్లా ధూళితో

కప్పబడిపోయే బిచ్చగాడి ముఖాన్ని చూసి మీరు చాలా బలంగా స్పందిస్తూ ఉంటే, ప్రతి ఒక్క విషయం గురించి మీరు అమితమైన ఆసక్తితో, సునితత్వంతో స్పందిస్తూ ఉంటే అప్పుడు ఆ సున్నితశీలతే క్రమతను సుగుణశీలతను తీసుకొని వస్తుంది. విద్యా బోధకులు, విద్యార్థులు కూడా ఇది అర్థం చేసుకోవడం చాలా ముఖ్యమని నేను అనుకుంటున్నాను.

ఈ దేశంలో, అంతే కాదు, ప్రపంచ మంతటా కూడా దేని గురించైనా సరే గట్టిగా పట్టించుకోము. దేని గురించి కూడా ప్రగాఢమైన భావస్పందన మనలో లేదు. మనలో చాలా మంది మేధావులు ఉన్నారు. పైకి కనబడే అర్థంలో మేధావులు. అంటే చాలా చాతుర్యం గలవారు అనే అర్థంలో. ఏది మంచి, ఏది చెడు అని చెప్పడానికి వారి వద్ద బోలెడు మాటలు, బోలెడు సిద్ధాంతాలు ఉంటాయి. మనం ఎలా ఆలోచించాలి, మనం ఏం చేయాలి అని చెప్పడానికి ఎన్నో మాటలు ఉపయోగిస్తారు. మానసికంగా, మెదడుపరంగా మనం ఎంతో అభివృద్ధి చెందాము. అయితే అంతర్గతంగా చూస్తే అక్కడ ఉన్నది ఏమీ లేదు, ఏ విశిష్టతా లేదు. అంతర్గతమైన సారం ఏదయినా ఉంటే అది మాత్రమే నిజమైన క్రియను, సత్యాచరణను తీసుకొని వస్తుంది. ఇది ఒక సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించి జరిగే క్రియ - చర్య కాదు.

అందుచేత, మీలో చాలా బలమైన భావస్పందనలు ఉండాలి. గాఢావేశము, ఆగ్రహము వంటి భావోద్వేగాలు ఉండాలి - వాటిని మీరు గమనించాలి, వాటితో ఆడుకోవాలి, వాటిలో ఉన్న సత్యాసత్యాలను కనిపెట్టాలి. వాటిని అణచివేస్తే, నేను కోపం - ఆగ్రహం తెచ్చుకోకూడదు, నేను గాఢావేశంలో పడకూడదు, ఎందుకంటే అది తప్పు, అలా చేయకూడదు' అని కనుక మీరు అంటే అప్పుడు మీరు మీ మనసును క్రమక్రమంగా ఒక ఊహా సిద్ధాంతంలో బంధిస్తున్నారనమాట. అప్పుడు మీ మనసు లోతు లేకుండా డొల్లగా తయారవుతుంది.

మీలో చాలా అపరిమితమైన చాతుర్యం ఉండచ్చు గాక. అపారమైన పుస్తక జ్ఞానం ఉండచ్చు గాక. అయితే మీలో కనుక బలమైన, ప్రగాఢమైన భావోద్వేగపు ప్రాణశక్తి లేకుంటే మీ అవగాహన వాసన లేని పూవు వంటిదవుతుంది.

మీరు చిన్న వయసులో ఉన్నప్పుడే ఈ విషయాలు అన్నింటినీ అర్థం చేసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. అప్పుడు మాత్రమే మీరు పెద్దయ్యాక నిజమైన విప్లవకారులవుతారు. ఏవో సిద్ధాంత వాదాలను అనుసరించే, ఆదర్శ సిద్ధాంతాలను, గ్రంథాలను అనుసరించే విప్లవకారులు కాదు. ఆ మాటకు గల సంపూర్ణమైన అర్థంలో విప్లవకారులు. నిజాయితీతో నిండిన సమగ్ర మానవులుగా మీ సమస్తంలోను విప్లవం జరగడం. ఆ విధంగా పాత చేత కలుషితం అయిన ఒక్క చుక్క కూడా మీలో మిగలదు. అప్పుడు మీ మనసు సరికొత్తగా, అమాయకంగా, నిష్కల్మషంగా ఉంటుంది. అందుచేత ఆ మనసు అసాధారణమైన సృజన శీలతతో ఉండగలుగుతుంది. దీనిలో గల ప్రాధాన్యతను మీరు చూడలేక పోయినట్లయితే మీ జీవితం చాలా బండబారిపోతుంది. అప్పుడు సమాజము, మీ కుటుంబము, మీ భార్య లేక మీ భర్త, మీ సిద్ధాంత సూత్రాలు, మీ మత వ్యవస్థలు, మీ రాజకీయ సంస్థలు మిమ్మల్ని ముంచి వేసి ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసి వేస్తాయి.

అందుచేత చాలా అత్యవసరమూ, తక్షణమే జరగవలసినదీ ఏమిటంటే మీ విద్యాబోధన సవ్యంగా ఉండాలి, సరియైనది అవాలి. అంటే అర్థం, నాగరికత అని మనం అంటున్న ఈ పై కప్పును పగలగొట్టుకొని బయట పడటానికి మీకు సహాయపడే అధ్యాపకులు కావాలి. వారు చెప్పినవి తిరిగి పునరుక్తి చేసే యంత్రాలుగా మీరు అవకుండా, మీ లోపల మీ సొంత గీతం - పాట నిజంగానే ఉన్న వ్యక్తులుగా మీరు అవాలి. అప్పుడే సృజనశీలమైన మనుష్యులు అయి సంతోషంగా, ఆనందంతో జీవిస్తారు.

(‘ఈ విషయమై ఆలోచించండి’ నుండి)

‘జ్ఞాన విజ్ఞానాలతో పాటే వివేకం కూడా ఉంటుందని చెప్పలేము. తనను తాను తెలుసుకోవడంతో పరిణతి చెందినప్పుడే వివేకం కలుగుతుంది.’

దయ్యాల, భూతాల గురించి పిల్లల్లో భయం

ఒక ఉపాధ్యాయుడి ప్రశ్న : తాము ఎన్నడూ కనీవినీ ఎరుగని అసాధారణమైన వింత దృశ్యాలను తమ గ్రామాలలో చూశామని కొందరు విద్యార్థులు చెప్తూ ఉంటారు. ఒంటిపై పూనకం రావడం వంటివి. పైగా పిల్లలు తమకు దయ్యాలన్నా భూతాలన్నా చాలా భయమనీ ఇంకా ఇటువంటివే ఎన్నో చెప్తుంటారు. మరణం గురించి కూడా వాళ్ళు ప్రశ్నిస్తూ ఉంటారు. వీటన్నింటి గురించి వారికి ఏ రకంగా సమాధానం చెప్పాలంటారు?

కృష్ణమూర్తి : మరణం గురించిన విచారణలోకి మనం తరువాత వెళదాం. అయితే, చూడండి. ఈ భయం అనేది మాత్రం చాలా అద్భుతమైన విషయం. ఈ దయ్యాల, భూతాల గురించి పిల్లలకు వారి తల్లిదండ్రులు, పెద్దవారూ చెప్పి ఉంటారు. అలా చెప్పి ఉండకపోతే కనుక దయ్యాలను ఎవ్వరూ చూసి ఉండేవారు కాదు. పూనకం గురించి మీకు ఎవరో చెప్పారు. మీరు చాలా చిన్న పిల్లలు. వీటి గురించి మీకు ఏమీ తెలియదు. వీటి గురించి మీకు సొంత అనుభవం లేదు. పెద్దవాళ్ళు మీకు చెప్పిన విషయాల గురించి మీరు చేసుకున్న ఆలోచనలు ఇవన్నీ. నిజానికి ఆ పెద్దవాళ్ళకు కూడా బహుశా వీటి గురించి ఏమీ తెలిసి ఉండదు. ఏ పుస్తకంలోనో వీటి గురించి చదివి ఉంటారు. తమకు అంతా అర్థమైంది అనుకుంటారు. ఇందులో నుండి ఇప్పుడొక కొత్త ప్రశ్న పుట్టుకొస్తుంది. గతం చేత కలుషితం కానటువంటి అనుభవం ఏదైనా ఉంటుందా? గతం చేత ఒక అనుభవం కలుషితం అయి ఉంటే అది, ఆ అనుభవం

కేవలం గతపు కొనసాగింపు మాత్రమే అవుతుంది. అంటే అర్థం అది మౌలికమైన అనుభవం కాదు - అని.

ఇక్కడ ప్రధానమైన సంగతి ఏమిటంటే, చిన్న పిల్లలతో పని చేస్తున్న వారు తమ కళ్ళబొల్లి భ్రమలను, దయ్యాల గురించి తమ సొంత అభిప్రాయాలను, తమ తమ ప్రత్యేకమైన ఊహలను, అనుభవాలను పిల్లల మీద బలవంతంగా రుద్దకూడదు. ఇటువంటివి ఆపడం నిజంగా చాలా కష్టం. ఎందుకంటే జీవితంలో ఏ ప్రాముఖ్యతా లేని అనవసరమైన విషయాల గురించి పెద్దవాళ్ళు ఏకధాటిగా మాట్లాడుతూనే ఉంటారు. అందుచేత క్రమక్రమంగా వాళ్ళు తమ తమ ఆందోళనలను, తమ భయాలను, తమ మూఢనమ్మకాలను పిల్లలకు ప్రసారం చేస్తారు. పిల్లలు సహజంగానే తాము విన్న వాటినే మళ్ళీ ఇతరులకు చెప్తారు. పెద్ద వాళ్ళు, సాధారణంగా ఈ విషయాల గురించి వారికి కూడా అంతగా తెలియదు కాబట్టి, పిల్లల ముందు, వారి ఎదుట ఇటువంటి విషయాల గురించి మాట్లాడకుండా ఉండటం చాలా ముఖ్యం. దీనికి బదులు, పిల్లలు ఏ భయాలూ లేకుండా స్వేచ్ఛగా పెరగగలిగిన వాతావరణాన్ని కల్పించడంలో సాయపడాలి.

* * *

ఒకరి ప్రశ్న : దేవుడిని మనం ఎందుకు పూజిస్తాము?

కృష్ణమూర్తి : దేవుడిని మనం నిజంగా పూజించడం లేదు. దయచేసి నవ్వుకండి. దేవుడి పైన మనకు ప్రేమ లేనే లేదు. దేవుడిని కనుక నిజంగా ప్రేమిస్తుంటే ఈ పూజలు, గీజలు ఉండవు. దేవుడిని మనం ఎందుకు పూజిస్తున్నామంటే అతడంటే

‘సుస్పృష్టంగా చూడాలంటే మనసు ఖాళీగా ఉండి తీరాలి.’

మనకు భయం కాబట్టి. మన హృదయాల్లో ఉన్నది భయం. ప్రేమ కాదు. ఈ ఆలయాలు, పూజలు, పవిత్ర సూత్రాలు - ఇవేవీ దేవుడికి సంబంధించినవి కాదు. ఇవన్నీ మనిషి తన భయాల వల్ల, తన అతిశయం వల్ల ఏర్పరచుకున్నవి. భయపడుతున్న వారు, బాధలు పడుతూ సంతోషం ఎరగని వారూ మాత్రమే దేవుడిని పూజిస్తారు. ఐశ్వర్యం ఉన్నవారు, పదవులు, హోదా ఉన్నవారు, ఆధిపత్యంలో ఉన్నవారు దుఃఖితులు. వారిలో సంతోషం ఉండదు. ఆకాంక్షాపరుడైన మనిషికి సంతోషమే ఉండదు. ఇవన్నీ మీరు వదిలించుకున్నప్పుడే సంతోషం లభిస్తుంది. అప్పుడు మీరు ఏ దేవుడినీ పూజించరు. బాధితులు, పీడితులు, పరమ హింసలకు లోనైన వారు మాత్రమే నిరాశా నిస్పృహల్లో పడి దేవాలయాల చుట్టూ తిరుగుతారు. వారు కనుక ఈ పూజలూ మొక్కులూ పక్కన పెట్టి తమ దౌర్భాగ్య స్థితిని అర్థం చేసుకుంటే, అప్పుడు వారు సంతోష భరితులవుతారు - స్త్రీలు కాని, పురుషులు కాని, ఎందుకంటే అప్పుడు వారు సత్యమంటే ఏమిటి, దేవుడంటే ఏమిటి అనేది కనిపెడతారు.

* * *

స్వేచ్ఛ ఉండటం అంటే ఏమిటి?

స్వేచ్ఛ అనే ఈ అంశం గురించి మీతో మాట్లాడాలనుకుంటున్నాను. ఇది చాలా సంక్లిష్టమైన - అంటే చిక్కుముడులతో కూడుకున్న సమస్య. దీనికి బాగా లోతైన అధ్యయనం. అవగాహన అవసరం. ఎక్కడ చూసినా అందరూ స్వేచ్ఛ గురించే, మతపరమైన స్వేచ్ఛ అనీ, మనకు ఇష్టమైనవి చేసే స్వేచ్ఛ అనీ మాట్లాడుకుంటూ ఉండటం మనం చూడచ్చు. తలలు పండిన పండితులు ఈ స్వేచ్ఛ గురించి వందలాది పుస్తకాలు రచించారు. ఎంతో పెద్ద పెద్దవి. అయితే మనం దీన్ని గురించి చాలా సరళంగా, చాలా

సూటిగా మాట్లాడుకుందాం. అలా చేయడం వల్ల బహుశ ఈ సమస్యను మనం పరిష్కరించుకోగలమేమో.

నూర్యుడు వడమటి దిక్కున అస్తమిస్తున్నప్పుడు కనబడే రమణీయమైన కాంతిని ఎప్పుడైనా మీరు ఆగి గమనించారో లేదో. చెట్ల కొమ్మలపై నుండి సిగ్గుపడుతూ తొంగి చూస్తున్న శశిబాలను చూశారో లేదో? ఆ సమయంలో సాధారణంగా నది చాలా ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. అందుకని నది నీటిపైనే అన్నీ ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటాయి. వంతెన, వంతెనపై వెళ్తున్న రైలు, లేలేత చంద్రుడు, ఇంకొంత సేపు అయాక, కొద్దికొద్దిగా చీకట్లు ముసురు కుంటుంటే ఆకాశంలో నక్షత్రాలు. అంతా చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఏదైనా పరిశీలించాలన్నా, గమనించాలన్నా, అందంగా ఉన్న వాటి ఎడల మీ సంపూర్ణ ధ్యాసను చూపాలన్నా మీ మనసులో మరే వ్యాపకాలూ లేకుండా ఖాళీగా ఉండాలి. ఉండాలి కదూ? సమస్యలతో, చింతలతో, ఊహా పోహలతో మనసు నిండిపోయి ఉండకూడదు. మనసు బాగా నెమ్మదించి, ప్రశాంతంగా ఉన్నప్పుడే మీరు నిజంగా పరిశీలించగలుగుతారు. అటువంటప్పుడే అద్భుతమైన సౌందర్యాన్ని వీక్షించే సున్నితత్వం మనసుకు ఉంటుంది. బహుశ ఇక్కడే స్వేచ్ఛ అనే సమస్య చిక్కును విడదీసే ఉపాయం లభిస్తుంది.

సరే, స్వేచ్ఛగా ఉండటం అంటే ఏమిటి? మీకు ఏది సౌకర్యంగా ఉంటుందో అది చేయడమా, మీకు ఇష్టమైన చోటుకు వెళ్ళడమా, మీకు ఇష్టమైనట్లు ఆలోచించడమా - స్వేచ్ఛ అంటే? ఇవి ఎలాగూ మీరు చేస్తూనే ఉంటారు. స్వేచ్ఛ అంటే కేవలం స్వతంత్రంగా ఉండటమేనా? ప్రపంచంలో చాలా మంది స్వతంత్రంగానే ఉన్నారు. అయితే చాలా కొద్ది మంది మాత్రమే స్వేచ్ఛగా ఉన్నారు. స్వేచ్ఛ అనగానే అందులో గొప్ప తెలివి తేటలు అంతర్లీనంగా ఉంటాయి. అవునా? కాదా? స్వేచ్ఛగా

ఉండటము అంటే తెలివిగా ఉండటం. అయితే, స్వేచ్ఛగా ఉంటే బాగుండు అని అనుకున్నంత మాత్రాన తెలివితేటలు లభించవు. మీ పరిసరాలను సమస్తమూ - నిరంతరం మీ చుట్టూ వుండి మీ పైన ఆవరించుకొని పోతూ ఉన్న పరిసరాలను, సామాజిక, మతపరమైన ప్రభావాలను, తల్లిదండ్రుల, సంప్రదాయాల ప్రభావాలను మీరు అర్థం చేసుకున్నప్పుడు మీకు స్వేచ్ఛ ప్రాప్తిస్తుంది. అయితే, ఈ రకరకాల ప్రభావాలను అర్థం చేసుకోవాలంటే - మీ తల్లిదండ్రుల ప్రభావాన్ని, మీ ప్రభుత్వము, సమాజము, మీరు పుట్టి పెరిగిన సభ్యతా సంస్కృతులు, మీ నమ్మకాలు, మీ దేవుళ్ళు, మీ మూఢనమ్మకాలు, మీ సంప్రదాయాలు మీపై నెరపుతున్న ప్రభావాలను ఆలోచనారహితంగా మీరు తలవొగ్గి అనుసరిస్తుండటాన్ని - వీటన్నింటినీ మీరు అర్థం చేసుకొని, వాటి నుండి విముక్తి చెంది స్వేచ్ఛ పొందాలంటే చాలా గాఢమైన అంతర్బుద్ధి అవసరం.

కానీ లోలోపల మీరు భయపడుతూ ఉంటారు కాబట్టి ఈ ప్రభావాలన్నింటికీ సాధారణంగా మీరు తలవంచుతారు. జీవితంలో గొప్ప గొప్ప హోదాలు అందుకోలేము ఏమో అని మీ భయం. మీ మతాధికారులు ఏమంటారో అని భయం. సంప్రదాయాలను అనుసరించకపోతే ఏమవుతుందో అని భయం. అందరూ సవ్యమైనవి, సరియైనవి అని అనుకునే పనులు మీరు చేయకపోతే భయం. కాని స్వేచ్ఛ అంటే అది ఒక మానసిక స్థితి. అక్కడ ఇవి చేసి తీరాలనే నిర్బంధాల భయం ఉండదు. భద్రంగా ఉండాలనే ఒత్తిడి ఉండదు.

మనలో చాలా మంది సురక్షితంగా ఉండాలనే కోరుకుంటారు కదూ? మనం ఎంతో మంచి వాళ్ళమని, చూడటానికి చక్కగా ఉంటామనీ, బ్రహ్మాండమైన తెలివితేటలు మనకు ఉన్నాయనీ అందరూ చెప్పాలని అనుకుంటాం కదూ? అలా

అనుకోకపోతే మీ పేర్ల వెనకాల ఈ అక్షరాలన్నీ తగిలించుకోరు. ఇటువంటివి చేయడం వల్ల మనకు ఒక ధీమా వస్తుంది. ఒక రకమైన ప్రాముఖ్యత కలుగుతుంది. గొప్ప పేరు సంపాదించాలనే అందరమూ కోరుకుంటాం. ఎప్పుడయితే ఏదో అవాలని మనం అనుకుంటామో ఇక అప్పుడే మన స్వేచ్ఛ అంతరిస్తుంది.

దయచేసి ఇది గ్రహించండి. ఎందుకంటే స్వేచ్ఛ అనే అంశాన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే ఇది చాలా ముఖ్యమైన కీలకం. రాజకీయవేత్తల ప్రపంచంలో కాని, అధికారము, అంతస్తు కోసం హోదా కోసం ఆధిపత్యం కోసం కాని లేదా మీరు చాలా సద్గుణవంతులు, మహోన్నతులు అని మహాత్ములు అని ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచం అని మీరు అనుకునే దానిలో గుర్తించబడాలని కానీ మీరు తహతహలాడుతుంటే ఇక అంతే - ఆ క్షణమే మీ స్వేచ్ఛను పోగొట్టుకుంటారు. ఒక స్త్రీ కాని - పురుషుడు కాని - ఎవరయినా సరే, వీటన్నింటిలోను ఉన్న బుద్ధిహీనతను చూసినప్పుడు వారి హృదయం కల్మషరహితం అయి అమాయకంగా ఉంటుంది. అప్పుడు - ఫలానాగా అవాలనే కోరిక వారిని కదపనప్పుడు - అప్పుడు ఆ స్త్రీ కాని, పురుషుడు కానీ - వారు స్వేచ్ఛాజీవులు అవుతారు. ఇందులో ఉన్న సరళతను మీరు అర్థం చేసుకుంటే కనుక అప్పుడు దీనిలో ఉన్న అద్భుతమైన సౌందర్యాన్ని, గాఢత్వాన్ని కూడా మీరు గ్రహించకలుగుతారు.

ఈ పరీక్షల ఉద్దేశ్యం అసలు ఒకటే. మీకు ఒక హోదా ఇవ్వడం. మిమ్మల్ని ఒక ఫలానాగా చేయడం. మీరు ఏదో గొప్పవారు అయి తీరాలని ఈ చదువుల పట్టాలు, హోదాలు, విజ్ఞానం మిమ్మల్ని తోస్తూ ఉంటాయి.

అందుచేత విద్యాబోధన చేయవలసిన పని ఏమిటంటే, చిన్ననాటి నుండే మీరు ఎవ్వరినీ అనుకరించకుండా ఉండటంలోను, ఎల్లప్పుడూ మీరు మీలాగే ఉండటంలోను తోడ్పడటం. అయితే ఇది చాలా కష్టమైన

వని. మీరు అందంగా ఉండచ్చు, అందవిహీనంగా ఉండచ్చు. మీలో ఈర్ష్య ఉండేమో. అసూయ ఉన్నదేమో. మీరు ఏమిటో అలాగే ఎప్పుడూ ఉండటం. అయితే ఆ సంగతి మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. మీలాగే మీరు ఉండటం అనేది చాలా కష్టం. ఎందుకంటే మీరు చాలా హీనంగా ఉన్నాను అని అనుకుంటూ, ఇప్పుడు ఉన్నదానిని ఉత్తమ గుణాలుగా మార్చుకుంటే కనుక ఎంతో బాగుంటుంది అని అనుకుంటారు. అయితే అది జరగనే జరగదు. అలా కాకుండా మీరు అసలు నిజంగా ఏమిటో - అది పరికించి చూసుకొని, అది అర్థం చేసుకుంటే కనుక, అప్పుడు ఆ అర్థం చేసుకోవడంలోనే పరివర్తన - మార్పు జరిగిపోతుంది. అందుచేత, ఏదో మరొక రకంగా అవడంలో విముక్తి - స్వేచ్ఛ ఉండదు. ఇది చేయాలి, అది చేయాలి అని తలపోస్తూ అవి ఇవీ చేయడంలోనూ స్వేచ్ఛ లభించదు. ఆధిపత్యాన్ని గాని, సంప్రదాయాన్ని గాని, మీ తల్లిదండ్రులను గాని, మీ గురువు గారిని గాని అనుసరించడంలోనూ స్వేచ్ఛ ఉండదు. ప్రతి క్షణమూ మీరు ఏమిటో అది అర్థం చేసుకోవడంలో మాత్రమే స్వేచ్ఛ - విముక్తి ఉన్నది.

చూడండి, విద్యాబోధనలో ఈ విషయం మీకు నేర్పించలేదు. మీరు ఫలానా అవాలి, మరింకేదో అవాలి వంటి వాటిలో మాత్రమే మీ చదువులు ప్రోత్సాహాన్ని ఇస్తాయి. అయితే మిమ్మల్ని మీరు అర్థం చేసుకోవడం వీటి ద్వారా జరగదు. మీ 'నేను' అనేది, 'స్వ' అనేది చాలా సంక్లిష్టమైన విషయం. ఈ 'నేను' అంటే కేవలం పాఠశాలకు వెళ్తున్న జీవి మాత్రమే కాదు. తగాదాలు పడుతూ, ఆటలు ఆడుతూ, భయపడుతూ ఉండే జీవి మాత్రమే కాదు. ఆ 'నేను' కొంత దాగి ఉండి, కొంత స్పష్టాస్పష్టంగా కనబడే కనబడకుండా కూడా ఉంటుంది. మీరు ఆలోచించే ఆలోచనలు అన్నీ కలిపి కూర్చబడింది ఆ 'నేను'.

అంతేకాకుండా ఇతరులు, పుస్తకాలు, వార్తా పత్రికలు, మీ నాయకులు మీ మనసులో పడేసిన విషయాలు ఎన్నింటితోనో అది నిర్మించబడింది. ఇదంతా మీరు అర్థం చేసుకోవడం అసాధ్యమేమీ కాదు. ఎప్పుడు సాధ్యపడుతుందంటే మీరు మరొకరిని అనుకరించకుండా ఉన్నప్పుడు. అంటే దీని నిజమైన అర్థం ఏమిటంటే - ఏదో అవాలి, ఫలనగా అవాలి అని ప్రయత్నించే ఆ సమస్త సంప్రదాయాలను వ్యతిరేకిస్తూ మీరు తిరుగుబాటు చేసినప్పుడు. అది ఒక్కటే నిజమైన విప్లవం. అది మహాద్భుతమైన స్వేచ్ఛకు దారి తీస్తుంది. ఈ స్వేచ్ఛను పెంచి పోషించడమే విద్య నిర్వహించవలసిన నిజమైన కర్తవ్యం.

దేనితోనైనా, ఏదో ఒకదానితో కలిపి గుర్తించబడాలని, అప్పుడే మీరు సంతోషంగా, సురక్షితంగా ఉంటారనీ మీ తల్లిదండ్రులు, మీ ఉపాధ్యాయులు అనుకుంటారు. మీ స్వంత కోరికలు కూడా అలాగే ఉంటాయి. కానీ తెలివిగా, ప్రజ్ఞావంతంగా ఉండాలంటే మిమ్మల్ని ఇలా

చితకగొట్టి, చిదిపి వేసి దాస్యంలో పడవేసే ప్రభావాలన్నింటి నుండి మీరు బయటపడాలి కదూ?

ఏది బూటకమో, ఏది నిజం కాదో చూసి గ్రహించి, దానిని వ్యతిరేకిస్తూ ఎవరయితే తిరగబడతారో అటువంటి మీ వంటి వారే ఒక నవ్య ప్రపంచాన్ని నిర్మించగలరని ఆశిస్తున్నాము. ఊరికే మాటల్లో కాదు. వాస్తవంలో, నిజంగా. అందుచేత సరియైన విద్యా విధానాన్ని మీరు వెతుక్కోవాలి. స్వేచ్ఛలో పెరిగినప్పుడు మాత్రమే మీరు ఒక నవ్య ప్రపంచాన్ని నిర్మించగలుగుతారు. సంప్రదాయాల పైన ఆధారపడినది కానటువంటి, ఎవరో ఒక తాత్వికుడో, ఒక ఆదర్శవాదో రూపురేఖలు కల్పించినటువంటిది కాని నవ్య ప్రపంచాన్ని నిర్మిస్తారు. అయితే మీరు కేవలం ఏదో ఒక ఫలానాగా అవాలని ప్రయత్నిస్తున్నంత వరకు, ఎవరినో ఉదాహరణగా తీసుకొని వారిని అనుకరిస్తున్నంత వరకు స్వేచ్ఛ ఉండనే ఉండదు.

(ఈ విషయమై ఆలోచించండి' నుండి)

Published in August, December & April

Periodical

Registered with The Registrar of Newspapers for India under No. TNTEL/2006/19442

If undelivered please return to :
KRISHNAMURTI FOUNDATION INDIA
Vasanta Vihar, 124, 126 (Old No. 64,65)
Greenways Road, Chennai - 600 028.
Tel : 24937803/24937596
E-mail: publications@kfionline.org
Websites: www.kfionline.org/www.jkrishnamurti.org